

Katedra ruského a francouzského jazyka

Pedagogická fakulta

Západočeské univerzity v Plzni

Veleslavínova 42

301 00 Plzeň

tel. 377 63 6171

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): oponenta

Práci hodnotil(a): Mgr. Michaela Pešková, Ph.D.

Práci předložil(a): Šárka Matasová

Název práce: Samovar a jeho význam v ruské kultuře (sémantické a kulturologické hledisko)

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo zprostředkovat ucelený obraz o samovaru, přiblížit jej jako součást ruské kultury a pojednat o tradici pití čaje v Rusku. Tohoto cíle autorka dosahuje v plné míře.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma je relativně široké, předpokládá orientaci v ruské historii a kultuře. Autorce se podařilo pojednat o samovaru komplexně, vymezit jeho místo v ruské kultuře. Pracovala při tom s adekvátními, zejména ruskými zdroji, výklady správně doplnila vlastním pozorováním. Autorka se chvályhodně snaží o závěr za každou podkapitolou, spíše než závěr však podává stručné shrnutí předchozích výkladů, což platí i pro celkový Závěr práce.

K obsahu textu mám dílčí výhrady. Především autorka nevysvětluje, co myslí pod „sémantickým“ a co pod „kulturologickým“ hlediskem, jež jsou zmíněny v podnázvu práce. Jako sporné se mi jeví zařazení kapitol 2.4 a 2.5 o pití čaje v různých zemích a o druzích čaje. S tématem samovaru souvisejí jen okrajově, mluví se zde o tom, jaké chutě čaje jednotlivé národy upřednostňují, nikoli o tom, jakým způsobem, tj. pomocí jakých přístrojů – v porovnání se samovarem – čaj připravují. Nadbytečné se mi zdá i zahrnutí receptů. Naopak za užitečné bych považovala bližší vysvětlení některých fakt. Na str. 15 autorka připomíná, že existovaly tři druhy samovarů (na vaření jídla, čaje a kávy), ale dále to nerozvádí. U výkladů o zdobení samovarů v různých stylech by bylo vhodné zařadit fotografie či nákresy.

Velmi originální je část práce, kde se autorka zabývá obrazem samovaru ve výtvarném umění, umělecké literatuře a krátkých útvarech lidové slovesnosti, přestože se termín „historické památky“, jak je nadřazená kapitola nazvána, na dané artefakty příliš nehodí. Bohužel se zde ale setkáváme jen s výčtem a popisem, nikoli s analýzou, hledáním společných znaků, které by charakterizovaly významové asociace spojené se samovarem. Autorka často odbíhá od samovaru k frazeologismům s čajem. Nesouhlasila bych s tím, že citované „říkanky“ jsou určeny dětem. Většinou nejde o říkanky, ale o pořekadla či přísloví. Doplněné české ekvivalenty nejsou ekvivalenty v pravém slova smyslu, to by bylo potřeba hledat významově odpovídající české frazeologismy, nýbrž doslovné překlady do češtiny. Autorka dále v souvislosti s výskytem obrazu samovaru v umění zmiňuje

jednu sovětskou píseň a pohádku českého básníka Jana Skácela. Oba texty mají výrazně ideologický charakter. Bez vysvětlení a zařazení do historického a kulturního kontextu považují jejich uvedení za nejasné a matoucí. Ve slovníčku v na str. 28 není jmenný rod uveden u všech podstatných jmen.

Několik výhrad mám k lingvoreáliím. Překlad části samovaru „шеїка“- „šíje“ se mi nejeví jako příliš vhodný, lepší by snad bylo „krček“ (str. 9). U výrazu „obrázky s výjevvy svatých“ je pro ruské prostředí lepší „ikony“ (str. 12). Tulský kreml je velice nepřesně nazývat „hrad“ (str. 17).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce má pečlivou formální úpravu, je psána odborným stylem, bez větších chyb a překlepů (výjimečně „osobností, které se zasloužily“, str. 19, nespisovně „elektrika“, str. 33). Častější jsou chyby ve větné interpunkci, zvláště v oddělování přívlastků těsných. Na několika místech se zbytečně opakují stejná nebo příbuzná slova (např. „používala – používaným“, str. 10). Překlep se objevil v jednom z termínů („z alapky“ - ve vysvětlivce už správně „alpaka“, str. 10). V několika případech vznikají jisté nepřesnosti ve vyjadřování. Na str. 16 se píše „použili jsme různé literární zdroje“, myšleny však jsou „zdroje literatury“ ve smyslu literatury odborné, nikoli umělecké.

Struktura práce je původní, přehledná a systematická. Jednotlivé kapitoly jsou poněkud nesourodé – od historických výkladů až po statistické grafy. Jako podkapitoly měly být v desetinném členění vyděleny i pasáže v kapitole 1.4 o obrazu samovaru ve výtvarném umění, literatuře, říkankách a hádankách. Obrázky, až na obr. 10, jsou správně číslovány, nazvány a citovány.

Citace jsou – kromě toho, že název má být kurzívou – formálně správné. U internetových citací je norma dodržena až v Použité literatuře. U citací z umělecké literatury na str. 22-23 není uveden žádný zdroj, případně je primární text převzat ze sekundární literatury, což je chyba.

Názvy děl nejsou vždy a jednotně označeny kurzívou nebo v uvozovkách. Nejednotný je také přepis z ruského originálu: někde transkripce, někde s překladem, někde v azbuce, někde s vrocením, jinde bez něj.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Bakalářská práce podává ucelený obraz o zadaném tématu, a to jak na základě studia odborné literatury, tak na základě vlastní zkušenosti. Silnou stránkou práce je pestrost podávaných informací, což je ale zároveň i její slabinou. Proporcionalita jednotlivých částí práce není zcela vyrovnaná, složky práce se od sebe svým zaměřením značně liší, dohromady mohou působit poněkud nesourodě. Popis převládá nad analýzou. Formálně nacházím dílčí pochybení.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Jak chápete „sémantické“ a jak „kulturologické“ hledisko při zpracování tématu práce?
2. Na str. 15 uvádíte, že existovaly tři druhy samovarů (na vaření jídla, čaje a kávy). Můžete objasnit, jaké jídlo a jak se v samovarech vařilo?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

velmi dobře

Datum: 20. 5. 2013

Podpis:

